

Sastamala Kiikoinen Rautu aurinkovoimahankkeen arkeologinen inventointi 2024

**Joel Karhapää
Ville Hemminki**

Tilaaaja: WSP Finland Oy

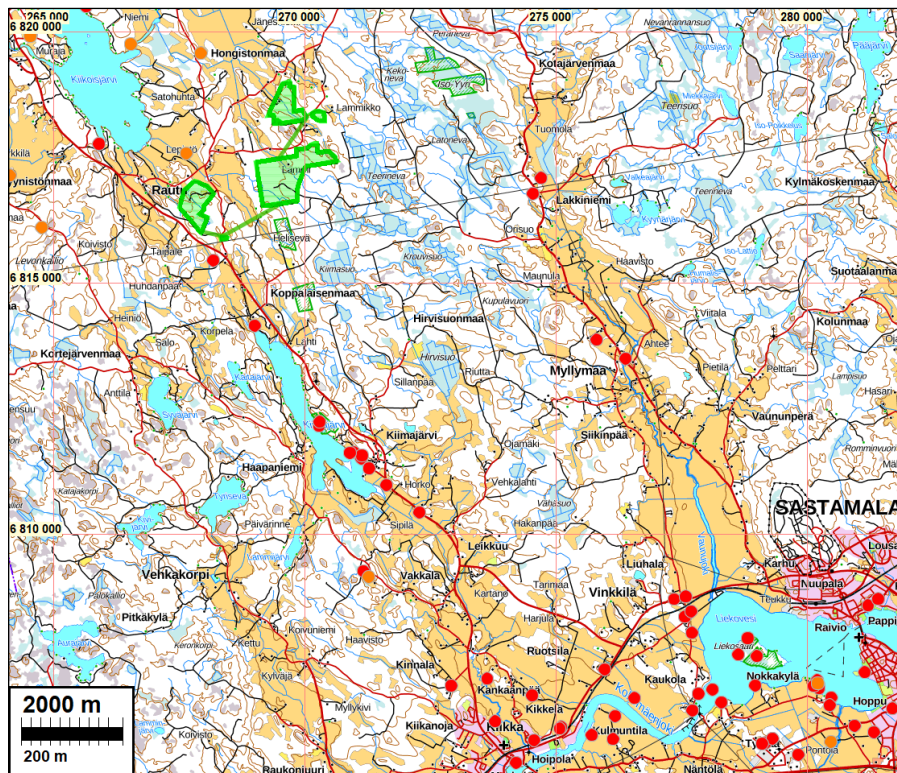
Sisältö

Perustiedot	2
Kartat	3
Inventointi	6
Lähteet	7
Kuvia	7

Kansikuva: Alue 1 (ks. kartat) kuvattuna alueen keskeltä kaakkoon.

Perustiedot

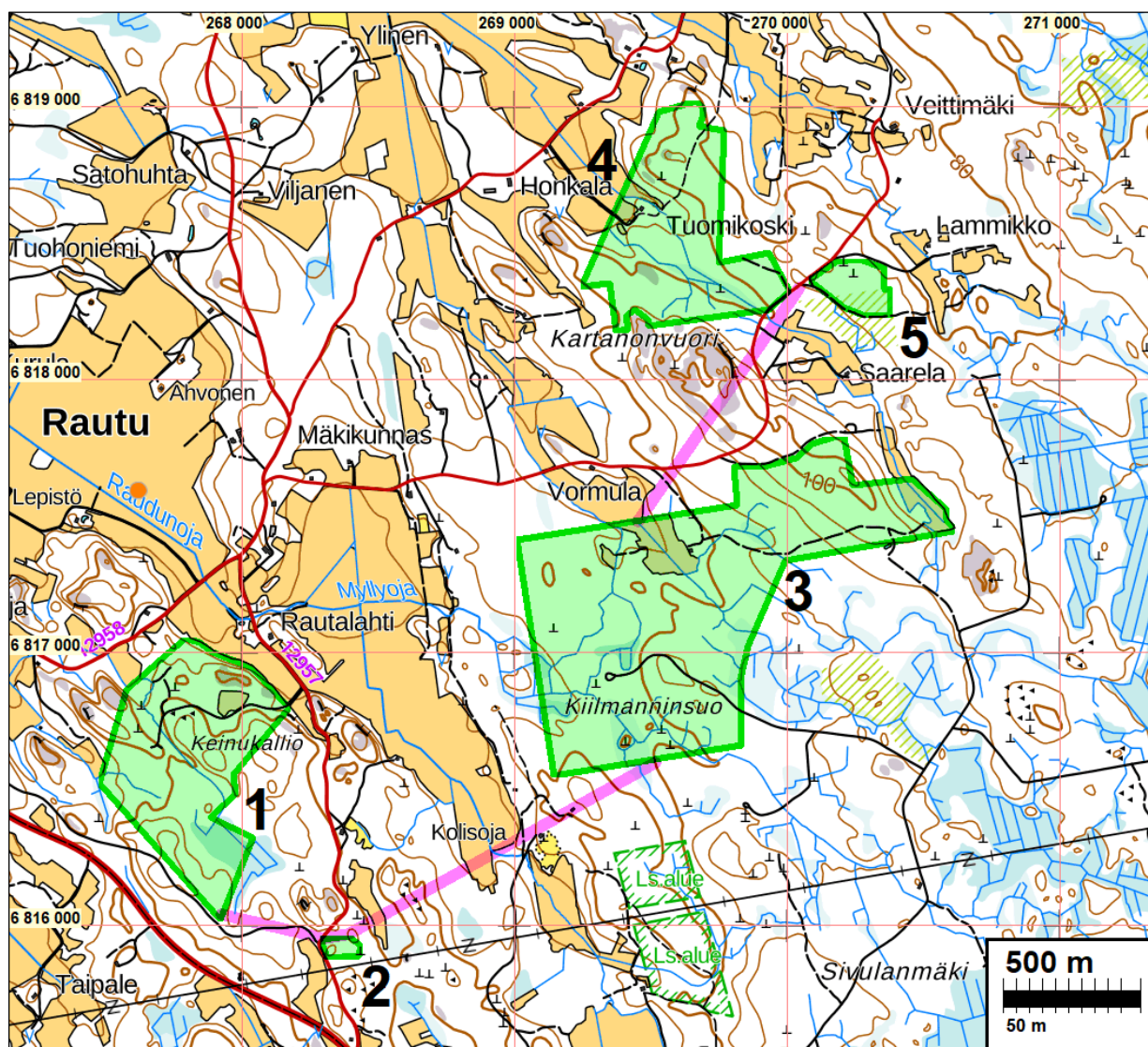
- Alue:** Pirkanmaan maakunnassa, Sastamalan kaupungissa, Kiikoisjärven kaakkoispuolella sijaitseva noin 154 ha alue.
- Tarkoitus:** Selvittää alueen muinaisjäännökset ja muut arkeologiset kohteet.
- Maastotyö:** 29.8.2024
- Tilaaja:** WSP Finland Oy
- Tekijät:** *Valmistelu:* Timo Jussila ja Joel Karhapää
Maasto: Joel Karhapää ja Ville Hemminki
Raportti: Joel Karhapää
- Tulokset** Alueelta ei ennestään tunnettu arkeologisia kohteita. Arkeologisessa inventoinnissa alueelta ei havaittu mitään esihistoriaan tai muuhun arkeologiseen suojelu-kohteeseen viittaavaa. Alueella ei siis ole muinaisjäännöksiä eikä muita suojeltavaksi arvioitavia arkeologisia kohteita.

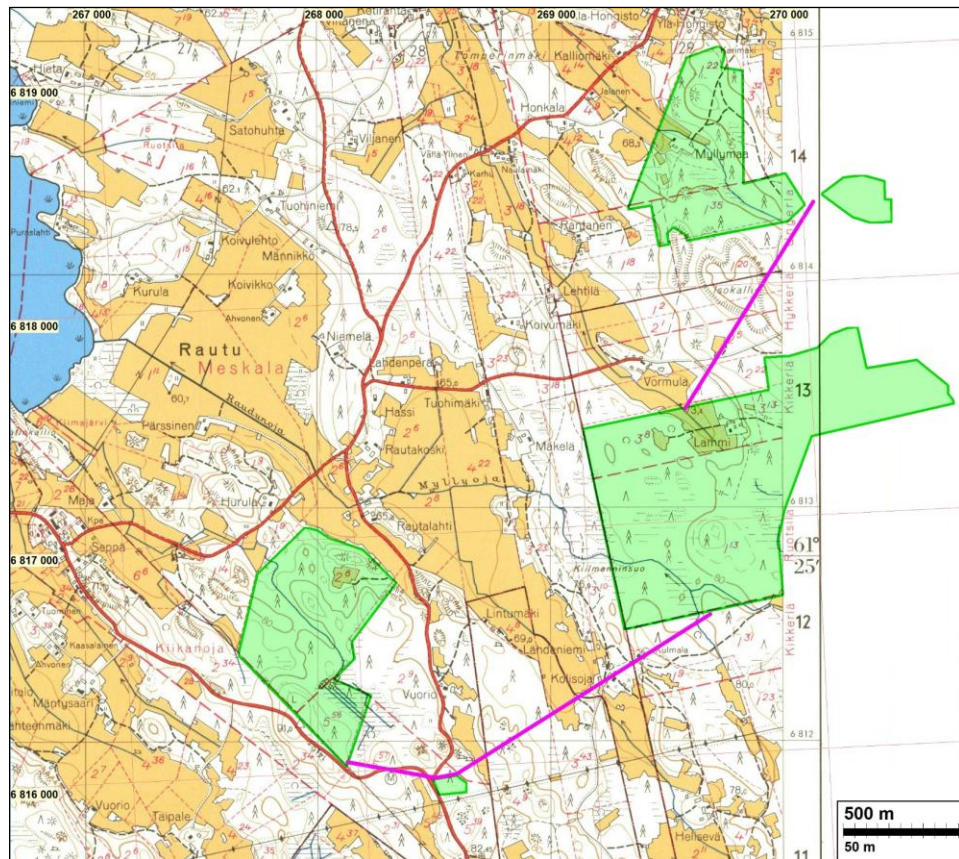
Tutkimusalueen sijainti vihreällä. Alueen muinaisjäännökset punaisella ja löytöpaikat oranssilla.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 8/2024. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 8/2024. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia ja tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella ja sen varmuuskopioilla (kaikki fyysisesti Suomessa).

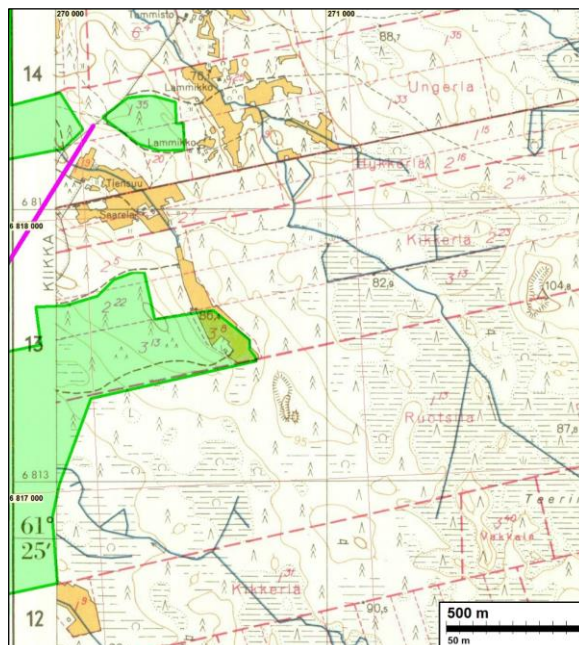
Kartat

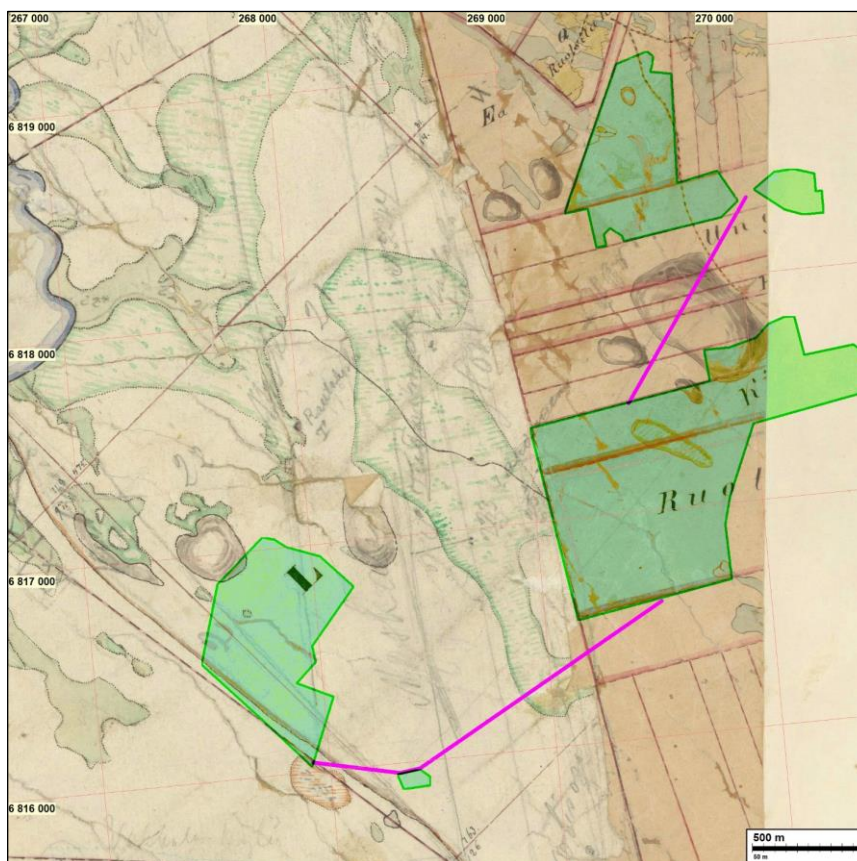
Aurinkovoima-alueet vihreällä. Maakaapelireitit sinipunaisina. Karttaotteen ainoa arkeologinen kohde, kivi-kautinen löytöpaikka oranssilla. Alueet ovat numeroitu tutkimuksen kuvauksen helpottamiseksi.

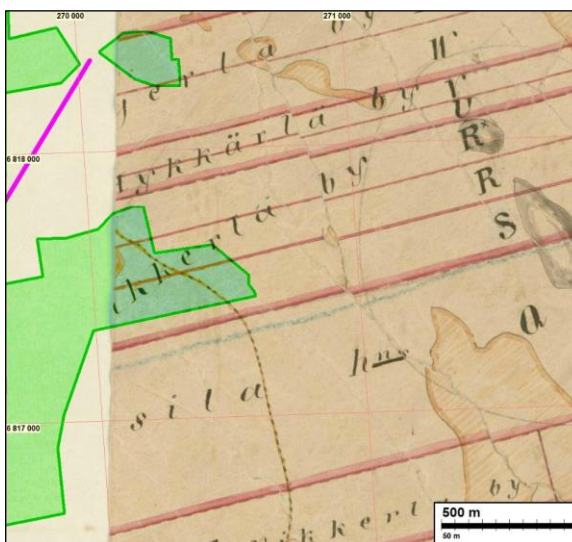
Ote vuoden 1961 peruskartasta. Tutkimusalue vihreällä. Maakaapelireitit sinipunaisina.

Ote vuoden 1961 peruskartasta, jossa näkyy tutkimusalueen itäpuoli. Tutkimusalue vihreällä. Maakaapelireitit sinipunaisina.

Ote vuoden 1846 pitäjänkartasta. Tutkimusalue vihreällä. Maakaapelireitit sinipunaisina. Karttaotteen itä-puolella on myöhempiä päällepiirroksia.

Ote vuoden 1846 pitäjänkartasta, jossa näkyy tutkimusalueen itäpuoli. Tutkimusalue vihreällä. Maakaapelireitit sinipunaisina. Koko karttaotteella on myöhempiä päällepiirroksia.

Inventointi

Pirkanmaan maakunnassa, Sastamalan kaupungissa, Kiikoisjärven kaakkoispuolella on suunnitella aurinkovoimahanke. WSP Finland Oy tilasi alueen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Inventoinnin maastotyön tekivät Joel Karhapää ja Ville Hemminki 30.8.2024 työn kannalta hyvissä olosuhteissa.

Noin 154 ha laajuinen tutkimusalue sijaitsee Kiikoisjärven kaakkoispuolella, Pohjanmaantien koillispuolella. Alue sijoittuu pääosin 70-90 mpy korkeustasojen välille. Tutkimusalue koostuu viidestä eri alueesta ja niiden välillä kulkevista maakaapelilinjoista. Alueella ei ole järviä tai jokia, vesireittejä. Myllyojan (kauempana Raudunoja) latvat sijaitsevat pienenä purona alueen 3 Kiilmanninsuolta.

Alueen läheisyydestä tunnetaan yksi kivikautinen löytöpaikka noin 65 mpy tasolta Myllyojan varrelta. Kauempana tutkimusalueesta tunnetaan kivikautisia asuinpaikkoja pääosin 60-70 mpy tasoilta. Tutkimusalueen 60-70 m korkeustaso tutkittiin erityisen tarkasti kivikautisia kohteita varten. Muinainen Itämeri ei ole ulottunut alueelle varhaisen Ancyliusjärvivaiheen jälkeen. Näin ollen on epätodennäköistä, että alueella sijaitsisi varhaisempia rantasidonnaisia muinaisjäännöksiä.

Maanmittauslaitoksen 5 p/m² laserkeilausaineistosta eri asetuksin laadituissa rinnevarjosteissa ei alueella erotu mitään arkeologisesti kiinnostavaa. V. 1961 peruskartalla tutkimusalueen asutus ja pellot ovat edelleen suunnilleen samoilla paikoilla. Alue 1 sijoittuu Meskalan ja Kiikanojan kylään. Alue 2 on kokonaan Kiikanojan kylässä. Alueet 3, 4 ja 5 ovat alue 4:n Kiimajärveen kuuluvaa pohjoisosaa lukuun ottamatta kylien takamaapalstoilla. V. 1846 pitäjänkartalla alue 1:ssä ei ole peruskartalla näkyvää kylien rajakulmaa, joten Meskalan ja Kiikanojan välinen raja on todennäköisesti myöhempi. Alue 3,4 ja 5 ovat kaikki myöhempien päällepiirrosten kylien: Ruotsilan, Kiikkerlän, Ungerlan ja Hykkerlän takamaapalstoilla. Pitäjänkarttojen tarkastelun perusteella ei katsottu tarpeelliseksi tutkia vanhempia karttoja.

Suurin osa tutkimusalueesta on epätasaisessa kivikossa. Alueella on myös vähän suota ja peltoja kivikkojen vieressä. Alue ei ole arkeologisesta näkökulmasta suotuisa esihistorialle eikä muille seudulle tavanomaisille muinaisjäännöksille.

Maastotyö suoritettiin tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa. Tutkimusalue ja linjat tutkittiin silmänvaraisesti, kävelemällä pistokokeenomaisesti siellä täällä ja satunnaisilla, lapioilla tehdyillä koepistoilla kohdissa missä ei olisi topografian ja maaperän puolesta aivan mahdotonta jotain maanalaista jäännöstä sijaita, soitte lukuun ottamatta. Koekuopissa ei havaittu mitään mainittavaa, vain kivikkoista maaperää. Tutkimusalueella ei havaittu mitään arkeologisesti kiinnostavaa. Alueelta ei näin ollen ole muinaisjäännöksiä tai muita suojeltavaksi katsottavia arkeologisia jäännöksiä.

30.8.2024

Joel Karhapää
Mikroliitti Oy

Lähteet

Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineisto, M3431D1.laz ja M3431D3.laz.
Peruskartta 2121 02 ja 2121 05, 1961. Maanmittauslaitos.
Pitäjäntkartasto 2121 02 ja 2121 05, Kiikka, 1846. Maanmittauslaitos.

Kuvia

Vasemmalla: Tutkimusalue kuvattuna alue 1:n lounaispuolesta itään päin. Kuvassa näkyy alueelle tyypillinen epätasainen kivikko. *Oikealla:* Tutkimusalue kuvattuna alue 1:n keskeltä lounaaseen päin.

Vasemmalla: Alue 1:n luoteispuoli kuvattuna itään päin. *Oikealla:* Alue 2:n lounaispääty kuvattuna koilliseen päin. Kuvassa näkyy alueelle tyypillinen siirtolohkare ja epätasainen kivikko.

Vasemmalla: Alue 3 kuvattuna luoteiskulmasta kaakkoon päin. Kuvassa näkyy alueelle tyypillinen epätasainen maaperä, joka koostuu kivikosta. *Oikealla:* Alue 3:n kaakkoispääty kuvattuna koilliseen päin.

Vasemmalla: Alue 3:n keskiosa kuvattuna länteen päin. *Oikealla:* Maisema kuvattuna kartanonvuorelta itään päin. Kartanonvuori on alue 3:n ja alue 4:n välisen maakaapelilinjan keskellä.

Vasemmalla: Alue 4:n pohjoispuoli kuvattuna koilliseen päin. Kuvassa näkyy alueelle tyypillinen epätasainen maaperä, joka koostuu kivikosta. *Oikealla:* Alue 5:n pohjoispääty kuvattuna etelään päin. Kuvassa näkyy alueelle tyypillinen vesakko ja epätasainen maaperä.